

Fin ja tega ja looja Võivim vimal, aine

11.VIII/35. 6.I/1936. 6.I.1938.

IV

5.F

Ainestat kriitikust.

Kui Jum. Tänu ja me Kõrje

✓ On olemas Jumal, kõikide asjade Looja, sellepärast mõistli-
kuil olevustel on kohustus Jumalat kummardada. - et Jumal olemasolu, et
Peame Jumalat kummardama, sest Inimene kuuilu kõigega Jumalale ja et Jumala omandus, Inimene

Mere rippub ära Jumalalt nii oma elu alguse suhtes, kui ka selle elu
kestvuse ja lõpu suhtes. - Kui see ei oleks olnud Jumala tahtmine,
siis inimene ei oleks alganud oma olemasolu. - Ja nõnda, kui kunagi
inimene ei võinud volda endale: Nüüd ma algan elama, nii ka täna
oleks ta ajata öelmud: et soovin endale suuremat andekust ja tu-
gevamat tervist, sest üks ja teine rippub ära mitte inimeselt, vaid
Jumalalt. - Samuti ilma Jumala alalise abi ja kaitseta inimene ei
võiks elada edaspidiselt, sest ta ei või oma elu pikendada. -

Seda oma täieliku jõuetust ja ühtlasi suurimat ärarippumist
Jumalat tunneb ära iga inimene, ning kas ta tahab või mitte, et
peab tunnustama, et ta õlemasolu on mitte midagi, ja et ei ole
tallitust, et see on Jumala oma.
teist elevust, kos oleks inimesele nii tarvilik, kui Jumal. Selle-
pärast on õige, et inimene, tunnistades mõistusega oma ärarippumisi
Jumalalt, näitaks seda ka teoga. - Loojalt füüsiline ärarippumine
peab olema moraalse ärarippumise näideks ja peab igaühel inimese-
le needle tuletama, et ta oma mõttetes, sõnades ja tegudes rippub
ära Jumalalt, ning et tal on kohustus avaldada Jumalale, kui Looja-
le ja Issandale, kummardamist. Teiste sõnadega, inimene peab elama
usu järele. -

Samuti, kuna Jumal on inimese kõige kõrgem Issand, siis kõik,

mis inimene omab, ei lakkä kuulumast Jumalale, ning Jumal võib igal hétkel seda kõik meilt ära võtta, mis enam, Jumal võib lõpetada meie elu ja kutsuda meid vastutusele, mis viisil meie kasutusime Jumala poolt antud andeid ja ~~omadusi~~. Iga asi peab teenima oma omañiku. ^{Aga nii pole mitte vaid} Sellepärast, kui ~~inimene~~ ühes sellega, mis tal on, on Jumala omandus, ja ripub ^{me} ära kõiges Jumalalt, kui oma körgeimalt Issandalt, siis ~~peame mi clama, kui Jumal tahab,~~ vastu võetud andeid ja ~~omadusi~~ kasutama Jumala tahtmise järele, või teiste sõnadega, inimene peab neid andeid ja ~~omadusi~~ kasutama, teenides Jumalat ja mitte keeldudes körgeimal, Issandale andmast seda, mida meie ei tohiks keelduda andmast inimesele, kellelt oleksime vähem ürarippuvad.- Kui inimene ei kasuta oma andeid teenides Jumalat, siis ta alandab ennast, sest, ^{ta} annab neid andeid loodud elevuste teenistusse.- ^{Aga Jumal on mitte ainult meie kõrgain Tsant, vaid ka meie Peame Jumalat kummardama, sest Jumal on inimese} suurim häätigaja. Jumal on kõiksuguse hääduse ainuke hallikas, Temalt väljuvad meie sisemised ja välised häädused, see on hinge ja ihm omadused.- Andekus, iseloom, moraalsed ja füüsилised jõud, tervis, varandus ja nõnda edasi, kõik seda võtsime vastu Jumalalt. Isegi, ^{Hea mis} ~~kui arva~~ ^{on mitte Jumala anne} töö, et töötades, teenime endale ära, ~~seda või teist, siis peame~~ ^{me, et} ~~meole~~ ^{Hyv peame meole} pidama, et sel tööl aitas meid Jumal, andes meile töö võimalusi. ^{Jumal ei olnud sugugi kohustatud meile midagi andma, sest} nõnda kui Jumal võis meid mitte luua, nii ka Ta võis meile neid andeid mitte anda. ^{ja mõnsid asju Ta võis nii luolude andmost, kui}

~~Sellepärast, kui meid on mitmangused annet, nii see ei ole mõre hõne
mitte see on Jumal. vahine hõitlus 3 -~~

Ta keeldubki teistele seda tegemast.- Jumal on meid vaid oma
~~on meid~~ hääduse parast loonud ja ~~[ja on meid]~~ varustanud suurte omadustega,
~~samuti ainult oma hääduse parast Ta]~~ ^{Agu} ning teeb vahetpidamata mitmesuguseid häätetegusid. Sellepärast nii
palju hääduse eest peame mitte ainult Jumalat kummardama, vaid Te-
male ka alalist tänu avaldama. Kui inetu on tänamatu olla inimes-
tele nende häätetegude eest, ~~aga~~ siis kui vilets oleks, kui meie ei aval-
daks õiget tänu Jumalale, kes on suurim Häätetegija.- Seda tänu aval-
dame just siis, kui kasutame kõiki Jumala poolt vastuvõetud häädu-
si Jumala tahtmise järele, millega tutvustavad meid usu ettekirju-
tused.-

^{ja sellepärast}
Peame Jumalat kummardama, sest Jumal on inimese eesmärk ja õnn.
~~on Targelin~~ ^{ja} Jumal tegutsetak ~~kai mõistlik olevus~~, sellepärast kõigel, mis Ju-
mal loob ~~ja~~ teeb, on mingisugune ülev eesmärk.- Kui Jumal ei loonud
mõistmatuid olevusi ~~ilma sihita~~, vaid varustas neid mitmesuguste
omadustega, et nad võiksid inimest teenida ja selle läbi ehk küll
teadmatult kiita Jumalat, siis seda enam ei ole loodud ilma ~~sihita~~ ^{olema}
inimene.- Ning kuna iga tegu "kiidab oma meistrit" kes teda tegi,
~~sellepärast~~ ⁷ inimene, kes oma mõistuse ja vaba tahtmissega ületab
mõistmatuid olevusi, peab just ~~nende~~ andetega Jumala kiitmises ~~niilt~~
mõistmatutest olevustest ~~ees~~ olema. Oma mõistust ~~siis~~ peab inimene
kasutama kõrgeima Töö, see on Jumala tundma õppimiseks ja oma vaba
tahtmist peab ta kasutama selleks, et ta võiks armastada ainult
seda, mis on häää ja mis meeldib Jumalale.- Tähendab, et meie elu
reeglikks peab olema Jumala tahtmine, ning meie elu eesmärk peab

olema Jumala poole lähenemine ja Jumala omamine.-

Jõudmine selle eesmärgi poole, mis meile määras Jumal, on mitte ainult inimese kõige suurem kohustus, välttes arvesse seda, mis võlg-neme Jumalale, vaid see jõudmine vastab ka inimliku loomuse kõige tähtsamale vajadusele, sest nii viisi inimene kindlustab endale kör-lakkamatu geima ja lõpmatu õnne saavutamist. Just selles osutub Jumala lõpma-tu heldus, et Ta ise olles õnnelikuim, ihaldab jagada oma õnne mõistlikuile olevustele. *ja Rohkamgi! Jumal* ~~ing selles seisab Jumala heldus, et Ta~~
~~oma kiitust nii sidus inimese igavese õnnega, et mida enam inimene~~
~~oma elu ajal kiidab Jumalat, seda õnnelikuma saatust ta valmistab~~
~~endale pärast surma.~~ *Keeda nii meedas pidurdatos uu.*

Teiselt poolt Jumala imeline tarkus ilmutab end jälle selles, et Jumal tahtes inimest sellele eesmärgile õhutada, paigutas inim-liku südamesse nii ^u surt ja mitte millegagi pidurdatud alalise õnne ihaldust, et maa peal ei või mitte miski seda ihaldust kustutada.- Selle maailma mööduvad asjad ergutavad õnne ihaldust, aga rahuldada teda ei või, ning kui inimene alistub neile täielikult, siis ta saavutab ainult rahulolematust ja kibedust.-

Nii kui magneedi nõel väljaviidud omast loomulikust seisangust, algab värisema- ja alles siis rahuneb, kui võtab suuna, määra-tud loomuliku seaduse läbi, nii ka inimese süda, loodud Jumala jaoks sattub rahutusse nii tihti, kui tihti ta otsib õnne Jumalast eemal. Ainult Jumal ise, kui kõrgeim ja lõpmatu häädus, võib inimliku südame tühjust täita ja inimest töelikult õnnelikuks teha. Ilusti

siis ütles püha Augustinus: "Issand, Sa oled meid loonud Endale, ning meie süda on rahutu seni, kuni ei puhka Sinus".-

Sellepärast inimene, kes oma igavest eesmärki taipas õigara gelt, pöörab end selle maailma mööduvatelt eksitustelt tagasi, ning oma südame terve loomuliku tungiga jõuab Jumala poole.-Ta on veendunud, et teenides Jumalat truult tõeliku usu järele, (ta) sellega mitte ainult kiidab Jumalat, vaid ka valmistab endale igavest õnne.- Nii siis kohustused, mis meil on Jumala yastu ja ühtlasi meie õnne huvid nõuavad, et inimene oleks usklik.-

~~Peame Jumalat kummardama, sest~~ X
Jumal on kõlbluse kõrgeim mõõt, või teiste sõnadega, Ta on täiuslikuse ja pühaduse eeskuju.- Sellepärast Evangeelium ütleb: "Teie peate täiuslikud olema, nõnda, kui teie Isa taevas täiuslik on"; aga just kõlbluse eeskirjade siht on see, et meie oma elu viisi Jumala eeskuju järele korda ~~sõksime~~ et mere ^{et mere} ning selle läbi Jumalale sarnasteks saaksime-

Aga ~~kes~~ Jumala sisse ei usu ja kes Jumala pühadust ei tunnistata täiuslikuse eeskujuks, see ~~ei~~ tunnistagi mitte mingisuguseid kõlbluse seadusi.- Niisugune inimene ~~toimib kaitumises~~ omavoli järele ning ta ei tunnistata ebamoraalset elu-halvaks.-

Kõlblus ilma usuta on puu ilma juurteta, mis ei too vooruse vilja, sest kõlblus ilma usuta on liig nõrk, halvasse tungi ärvavõitniseks.-

Usk toob inimese hingele tugevamaid õhutusi vooruse kasvatamiseks, ta oskab õhutada kangelaslikeks ohvriks, ta võimaldab

isegi enesesalgamist ja tõeliku pühendamist teistele.-

Mõnedel maistel seadustel ja kohustustel on nii suured raskused ja hädaohud, et inimene võib neid täita ainult sellepärast, et on veendunud, et Jumal tasub mitte selle järele, mis tehakse, vaid kuidas tehakse. Hoolimata raskest saatusest, see inimene püsib oma ametis ja säilitab vaimu värvkust ja hardumust töös.-

Väga hinnalised on sõnad, mis kirjutas usu kohta ~~XXXXXXXXXX~~ kirjanik Rousseau: "Mõned tahaksid toetada voorust vaid mõistuse peale, aga mina tunnistan, et kõlbluse jaoks ei ole peist püsivamat fundamenti, kui usk".-

Seda tunnistab ka ajalugu: ühes usu langemisega, langeb igal pool ka kõlblus.- Ühe sõnaga - usk on inimese jaoks selleks, milleks maailma jaoks on Jumal.- Nõnda kui maailm ilma Jumalata, nii ka inimene, moraalse ja õnneliku olevusena, ilma usuta olla ei või.- Aamen.-